

GC Rieber Fondene Årsrapport 2019

GC RIEBER
FONDENE

Beretning fra styreleder 2019

2019 var et aktivt år med både store og små prosjekter for GC Rieber Fondene. Les Styreleders tanker om vår profil og våre satsingsområder i året som har gått.

Da Fondene ble etablert gav donatorene uttrykk for hvilke formål de ønsket å tilgodese. Med den kjennskap vi har til deres tenking, søker styret å støtte formål som fører til konkrete resultater uten at en stor del av deres gaver går til administrasjon, skatter, avgifter og korrupsjon. Det betyr at kontroll og gjennomføringsevne er avgjørende for hvilke allmennyttige prosjekter styret tilgodeser og engasjerer seg i.

Vi har mange gode støtteordninger i Norge, men på samme måte som funksjonshemmede ikke fikk tilfredstillende tilbud da Helgeseter ble etablert i 1954, er det også i dag grupper i alle aldre som sliter og som ikke får tilfredsstillende oppfølging og tilbud. GC Rieber Fondene prioriterer å hjelpe mennesker som vårt velstandssamfunn ikke makter å lette byrdene for.

For å løse noen av utfordringene i sosial sektor har GC Rieber Fondene medvirket til etablering av blant annet Omsorgsprisen, Verdighets-senteret, Senter for Alders- og sykehjemsmedisin SEFAS ved UIB, Barnas Fysioterapisenter, Helgetun Seniorboliger og nye terapeutiske behandlingsmetoder. Målet er å støtte dem som har behov for spesielle tilbud.

En rød tråd er å sette fokus på livskvalitet. For noen er det ikke mulig å bli helt friske eller bli kvitt alle lidelser. Mange som har kroniske plager har behov for individuelt tilpassede tilbud. Ekstra midler og støtte kan minske smerter og redusere medikamentbruk. «Better Age»-prosjektet ved Universitetet i Bergen er et forskningsprosjekt hvor målet

er å vise hvorledes sunn og aktiv livsførsel fører til best mulig alderdom.

Det er tvilsomt om dagens helsevesen og eldreomsorg vil være bærekraftig i fremtiden. I den grad det er mulig er det ønskelig at vi i større grad tar ansvar for vår egen helse. «Helse i Hardanger» ønsker å vise at våre egne valg har stor innflytelse på helsen vår. Mange hundrede barn og ungdom har fått bedre livskapasitet og mestring ved intensiv behandling på Barnas Fysioterapisenter. Du kan blant annet lese mer om disse prosjektene i årsrapporten.

Vi forsøker å se inn i fremtiden og legge til rette for at krevende bærekraftsmål nåes. Økt kunnskap gjennom forskning er avgjørende for å

Målet er å støtte dem som har behov for spesielle tilbud. En rød tråd er å sette fokus på livskvalitet.

Dugnadsgjengen på Smøråsfjellet tar seg en pust i bakken. Foto: Eirik Meyer Amundsen

gjøre oss best mulig rustet til å forvalte Fondenes ressurser i henhold til deres formål. Derfor støtter vi også enkelte prosjekter i startfasen hvor vi ikke kan være sikre på at konkrete, målbare resultater oppnås. Dette gjelder blant annet kunstterapi for barn på Haukeland Universitetssykehus, forskning på effekten av Omega-3 for pasienter med leddgikt, og ikke minst det store forsyningsprosjektet som seniorboligene på Helgetun er. Der er målet å vise betydningen av sosial og aktiv alderdom.

Frivillig innsats er avgjørende for om mange av prosjektene vi støtter blir realisert. Det er positivt både for dem som

mottar og dem som hjelper. Mange har behov for hjelp, men for mange er det også meningsfullt å vise omsorg og være til nytte. Fondene ønsker å legge til rette for at mennesker både kan gi og motta hjelp. Eksempler på det er

Kunnskap er avgjørende for at Fondenes ressurser forvaltes best mulig.

dugnadsgjengenes innsats på byfjellene, pensjonister som bidrar på sosiale arenaer og funksjonshemmede som blir engasjert i arbeidslivet.

Vi ønsker å være en «operativ giver», og følger derfor våre prosjekter og satsingsområder nøye. Det innebærer at vi må velge bort mange gode prosjekter. Det er en totalvurdering som

avgjør hvorvidt vi ønsker og har mulighet til å gi støtte.

GC Rieber Gruppen har de siste ti årene vært tilknyttet UN Global Compact og arbeidet med FNs bærekraftsmål. Dette omfatter også Fondenes arbeid. De fleste prosjektene vi støtter bidrar direkte eller indirekte til å oppnå målene om bedre helse, utrydding av fattigdom og å stoppe klimaendringene. Dette har vært, og vil også i fremtiden, være viktige satsingsområder for Fondene.

Sammen ønsker vi å bidra til å skape et best mulig liv for alle – også for kloden vår.

Christian Rieber,
Styreleder
GC Rieber Fondene

Om GC Rieber Fondene

Fondenes grunnleggere, Emma f.
Gysin og Gottlieb Christian Rieber

Firmaet GC Rieber ble etablert i 1879 av Gottlieb Christian Rieber. I anledning firmaets 50-års jubileum i 1929, ble stiftelsen G.C. Rieber og hustru født Gysins Legat til Bergens Vel opprettet. Hensikten med legatet var, og er fortsatt, å tjene Bergen bys vel, altså allmennyttige formål.

G.C. Rieber var samfunnsengasjert, visjonær og av den oppfatning at alle plikter å bidra til en god samfunnsutvikling. En måte å bidra på var nettopp opprettelse av det første legatet. De øvrige legatene og fondene har også sine opphav gjennom familien og firmaet GC Rieber, og er senere lagt inn under felles forvaltning.

I 2015 ble de tre fondene G.C. Rieber og hustru født Gysins Legat til Bergens Vel, P.G. Rieber og hustru født Martens Legat og GC Rieber AS Understøttelsesfond slått sammen til GC Rieber Fondet. GC Rieber Fondene har derfor siden 2015 bestått av:

- GC Rieber Fondet, opprettet 1917-1929
- Johanne Marie Rieber Martens Allmennyttige Fond, opprettet 1998
- Ragna Sofie og Chr. Riebers Allmennyttige Fond, opprettet 2000
- Paul (Paal) Riebers Fond til støtte for utdanning av supplerende terapier, opprettet 2012

I 2019 markerte GC Rieber Fondene sitt 90-årsjubileum. Fondets visjon er i dag å støtte mennesker med individuelle behov gjennom hele livet. Prosjektene vi velger å støtte strekker seg fra de aller yngste til mennesker helt på slutten av livet.

Bilde fra GC Riebers kontor-
lokaler i C.Sundts gate 29. Bildet
er tatt i 1929, året da Fondene
ble opprettet. Foto: Knud
Knudsen, UiBs bildearkiv

***“GC Rieber Fondene
prioriterer støtte til mennesker
med individuelle behov
gjennom alle livets faser.”***

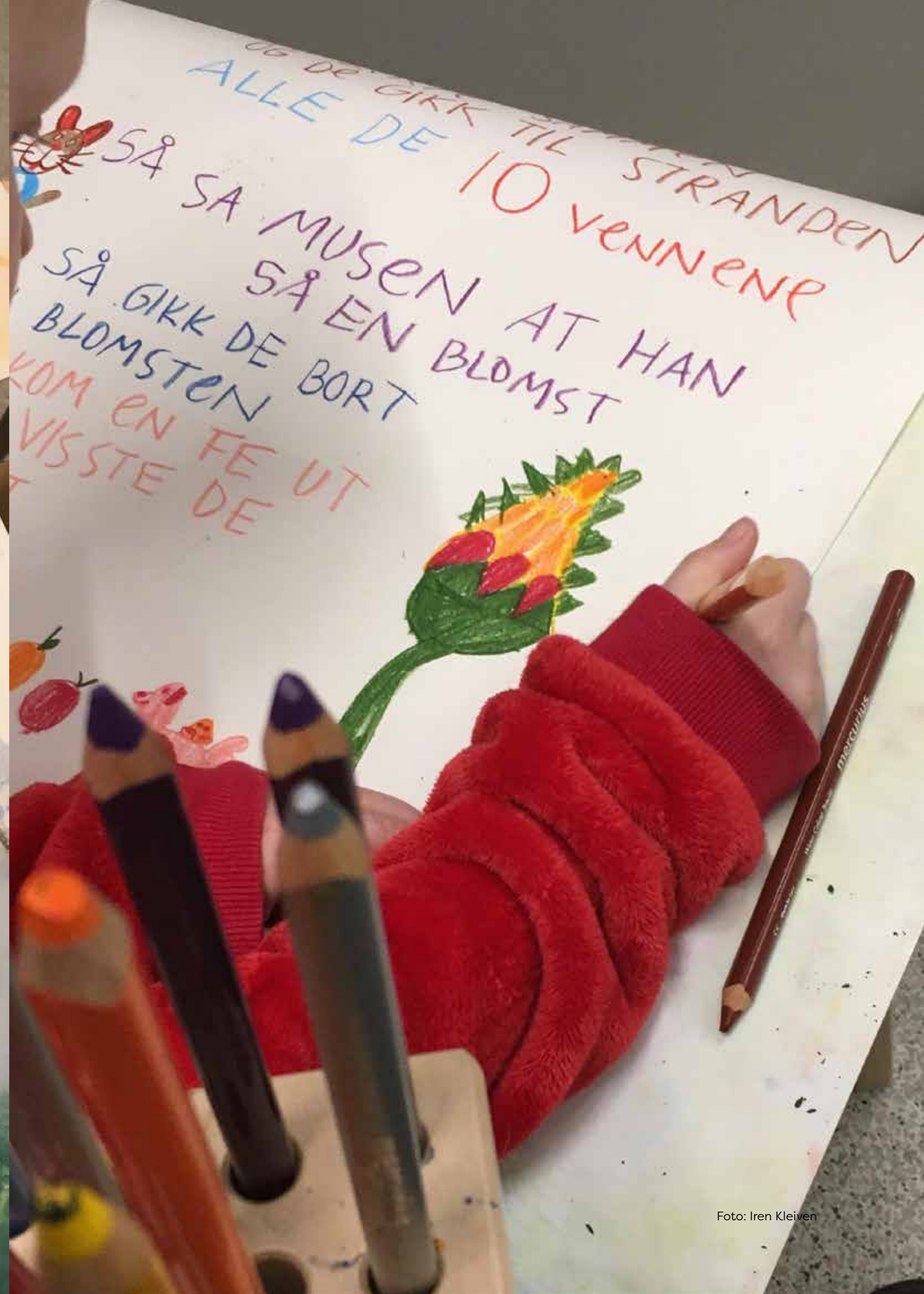

KUNSTEN Å BLI FRISK

En sykehusinnleggelse er en brå og dramatisk livsendring for barn. Den trygge hverdagen med rutiner og forutsigbarhet forsvinner, og barndommen blir rask preget av en voksen tilværelse med ukjente, til tider skremmende, opplevelser. Målet med prosjektet *Kunsten å bli frisk*, et tilbud ved Barne- og Ungdomsklinikken på Haukeland Universitetssykehus, er å gi barn en pause fra sykdommen og en mulighet til å bearbeide det vonde. Det gir også barna et pusterom i en ellers steril sykehustilværelse hvor fokuset ofte ligger på det sykdomsrelaterte.

Maling og tegning gir ikke bare økt trivsel, men kan også være et godt middel til å forebygge psykiske lidelser, dempe uro, frykt og sinne. GC Rieber Fondene har gitt støtte til et treårig prosjekt der kunstterapeut Iren Kleiven i samarbeid med lege Maria Engh Hag utvikler og etablerer kunstterapi som et tilbud for barn og unge ved sykehuset. Målet er å vise at kunstterapi virker og etter hver kan få plass som behandlingsmetode på linje med andre terapeutiske virkemidler.

I forbindelse med GC Riebers 140-årsjubileum og Fondenes 90-årsjubileum ble det i 2019 gitt en gave fra alle GC Riebers ansatte øremerket prosjektet *Kunsten å bli frisk*.

Mirakelgutten

Mikal

14 år gamle Mikal Hodne Hageberg ble dømt til et liv i rullestol og kommunikasjon via pekebrett. I fjor besteg han Ulriken - til fots.

Vi møter Mikal etter en treningsøkt på Barnas Fysioterapisenter. Det er planleggingsdag på skolen og han har hatt en av sine to ukentlige treninger på senteret. Som regel gjør han unna treningen når klassekameratene i 9. trinn på Danielsen har gym. – Så går jeg ikke glipp av andre fag på skolen som jeg gjerne vil få med meg, forklarer Mikal og understreker at realfag er favoritten.

Grunnet komplikasjoner ved fødselen fikk Mikal en hjerne-skade og, seks måneder gammel, diagnosen cerebral parese. Det finnes ingen kurativ behandling for diagnosen, men fysioterapi er ofte en del av behandlingstilbudet. En tilfældighet førte til at foreldrene oppdaget Barnas Fysioterapisenter. –Vi ble tipset om senteret av en fysioterapeut i kommunen. Heldigvis fikk de en langtidsavbestilling som gjorde at Mikal kunne begynne kort tid etterpå, forteller Mikals mor Anne Berit Hodne. Siden Mikal

var rundt syv måneder gammel har han trent intensivt på senteret. –I starten styrte det livene våre og vi trente med ham flere ganger om dagen, forteller Hodne. Men innsatsen skulle vise seg å bære frukter. Etter bare noen måneder kunne Mikal snu seg fra rygg til mage og senere krabbe. I dag går han.

Den intensive treningen Mikals mor sikter til, er selve kjernen i virksomheten ved Barnas Fysioterapisenter. Helt siden Jannike Rieber opprettet senteret i 1998 har de, som første senter i Norge, tilbudt intensiv motorisk trening til barn mellom 0 og 18 år med

eksempelvis cerebral parese. De intensive periodene går over 3 uker og innebærer mange timers trening hver dag. På den måten oppnår barna en fremgang de aldri ville fått ved behandling for eksempel en gang i uken.

Treningen foregår både individuelt og i gruppe. I de intensive periodene er foreldrene med. Lek og moro er en naturlig del, men tung fysisk og motorisk trening er fundamentet. Mengden trening er på topp-idrettsutøvernivå for mange av pasientene. Den bærende tankegangen ved senteret er å gi alle en sjanse til å utnytte hele det potensialet de har.

Mikal, som etter hvert er som veteran å regne på senteret, har blitt en aktiv ungdom også på fritiden. Som regel er det kortere gå- og sykkelturner han legger ut på, men et mildt sagt spenstig nyttårsforsett gjorde at han 28. juni 2019 nådde Ulrikens topp til fots.

– Jeg hadde to nyttårsforsett i fjor. Det ene var å spise mer frukt og det andre var å gå til toppen av Ulriken. Jeg klarte ett av dem, smiler Mikal og sikter til sistnevnte.

“Det har vært redningen både for Mikal og oss som familie.”

Anne Berit Hodne om Barnas Fysioterapisenter

Mikal på toppen sammen med fysioterapeutene Celine Christensen og Kristel Engeset.
Foto: Håkon Hageberg

Umiddelbart tenker man at for en som i utgangspunktet ikke skulle kunne gå, er det langt enklere å få i seg et ekstra eple om dagen enn å gå til toppen av Ulriken. Men Mikal er ikke typen til å velge minste motstands vei. Både han, familien og fysioterapeutene ved Barnas Fysioterapisenter har hele tiden utfordret diagnosen og utsiktene den gir, selv om det tar på både fysisk og psykisk. –Dessuten er han utstyrt med et velutviklet konkurranseinstinkt, legger mamma Anne Berit til.

Måneder med målrettet trappestrening og gradvis lengre turer, skulle forberede 14-åringen på den store turen til toppen av Bergens høyeste fjell. Med seg på laget hadde han sine to faste treningspartnere, fysioterapeutene Celine Christensen og Kristel

Engeset. De har fulgt Mikal de siste årene og tente umiddelbart på ideen. Sammen med pappa Håkon Hageberg var de selvsikre turkamerater på den store dagen.

En elektrisk rullestol var med som hjelpemiddel på første del av etappen, men måtte gi tapt lenge før starten på trappestien Oppstemten. Pappa Håkon tok da med seg stolen tilbake til bilen og tok Ulriksbanen til topps for å vente. Han så nok for seg å bli sittende en god stund, men hadde knapt fått satt seg før Mikal tok siste trappesteg over kanten. 90 minutter brukte Mikal til topps – gutten som var dømt til et liv i rullestol.

Selv virker han ikke så overrasket over at det gikk bra. Det er tydelig at treningen på senteret har gitt ham

mestringsfølelse og gjør at han tør å sette seg mål. Selv om veien til målet er lengre for Mikal enn for mange andre, er belønningen ved å komme frem desto større.

Når mamma Anne Berit skal fortelle hva Barnas Fysioterapisenter har betydd for dem, er hun ikke i tvil: – Det har vært redningen for både Mikal og for oss som familie. Vi hadde vært på et helt annet sted både fysisk og mentalt hadde det ikke vært for dette tilbudet.

Før vi avslutter, spør vi Mikal om han har satt seg et nyttårsforsett for 2020. Svaret kommer kontant; – Jeg skal gå fra Fløyen til Rundemanen!

Les mer om Barnas Fysioterapisenter her: www.bfsnett.no

ENESTÅENDE ENDRING I TANZANIA

Gabriellasenteret har endret livet til utviklingshemmede i Kilimanjaro-regionen i Tanzania. Med fokus på inkludering, rettigheter, diagnostisering og opplæring, er målet å gi utviklingshemmede et verdig liv og mulighet til å mestre hverdagen.

Funksjonshemmede er fortsatt en svært stigmatisert gruppe i Tanzania. Etter at YES Kilimanjaro opprettet Gabriellasenteret i 2009 har holdningene gradvis endret seg og 6.000 barn har fått hjelp. Foreldre tør å ta med barna sine dit og barna opplever mestring og utvikling. I 2019 ble det gitt støtte til bygging av et snekkerverksted på senteret fra Paul (Paal) Riebers Fond til støtte for utdanning og supplerende terapier. Paul Rieber har gjennom årene vist stor interesse for, og gavmildhet til, arbeidet YES Kilimanjaro gjør.

HELT MED!

Stiftelsen HELT MED inkluderer personer med utviklingshemming i det ordinære arbeidslivet. Med det bidrar stiftelsen til både mangfold og inkludering, og bistår målgruppen med rekruttering, oppfølging og opplæring. Målet er å gi utviklingshemmede samme muligheter som andre til å velge blant jobber de er interesserte i, oppleve deltakelse i samfunnet og å være til nytte. 72 personer har fått fast jobb som et direkte resultat av stiftelsens arbeid, og målet er 1.000 arbeidsplasser innen 2027!

Helt Med-ansatt Andrea
M. Forsberg på jobb i
Tomas Kantine i Bergen.
Foto: Tomagruppen

Bente Jeanette Foss og Emil Sørskår på konsentratfabrikken til GC Rieber Oils i Kristiansund. Foto: Tidens Krav

Illustrasjon: Det nye Hardangerbadet i Eidfjord hvor behandlingene foregår.

Friskere med fiskeolje?

GC Rieber Oils har inngått et samarbeid med Revmatologisk Avdeling ved Haukeland Universitetssykehus om en studie, som tar i bruk fiskeolje med høyt innhold av Omega-3. Forskning har vist at Omega-3 danner forbindelser i kroppen som hjelper mot inflammasjon, altså betennelse.

Målet med studien er blant annet å undersøke hvorvidt særlig høye doser av Omega-3 ytterligere øker nivået av disse forbindelsene, og dermed reduserer betennelsen i kroppen til pasienter med leddgikt.

Pasientene, alle med kroniske revmatologiske sykdommer, skal over en periode på 6 måneder innta en daglig dose Omega-3 tilsvarende hele 14 trankapsler (!). Men med høykonsentrert Omega-3 fra GC Rieber Oils vil det kun være behov for å ta 4 kapsler for å oppnå samme daglige dose.

Dersom studien viser seg å være vellykket, kan pasientene forhåpentligvis ha redusert sykdomsaktivitet i form av mindre smerte, samt kunne redusere inntaket av konvensjonelle medisiner som i dag er forbundet med sterke bivirkninger. De første resultatene er ventet å være klare rundt årsskiftet 2020-2021.

I tillegg til forskere fra Haukeland, bidrar to ansatte fra GC Rieber Oils faglig til studien. Bente Jeanette Foss og Torill Flatvad har begge doktorgrad i kjemi, og har utarbeidet det høykonsentrerte Omega-3-produktet sammen med sine kolleger i Kristiansund.

Helse i Hardanger

Helse i Hardanger (HiH) er en ny måte å tenke helsetjenester på. Store og voksende pasientgrupper som gjennom friskvern og egenmestring får et bedre liv er det ambisiøse målet.

I hovedsak fokuserer prosjektet på pasienter med nakke- og rygglidelser, diabetes type 2, tungpust, angst og depresjon. Dette er helseplager som ofte har sammensatte årsaker og der den som er rammet trenger hjelp av mer enn én fagperson. Målet om bedre helse for disse pasientgruppene skal nås gjennom tverrfaglig kompetanse, tilgang til et kompakt behandlingsforløp og med fokus på pasientens egeninnsats.

I løpet av én intensiv behandlingsuke skal endringsprosessene settes i gang før pasienten forsetter med behandling på egen hånd. På sikt håper HiH at dette vil gi verdi for både samfunnet gjennom færre sykemeldinger og innleggelser, og for helse-

tjenestene gjennom kortere ventelister og bedre samhandling. Dessuten vil det ha verdi for pasientene selv gjennom økt livskvalitet og deltakelse, redusert medikamentbruk og bedre kontroll på egen sykdom.

Les mer om prosjektet på helseihardanger.no

Fra julekonsert på Helgeseter med artistene Berit Håpoldøy og Dag Atle Håland. Foto: Anne Kristin Hernæs

Hesjing er en av mange gårdsaktiviteter på Helgeseter. Foto: Frode Hølleland

Helgeseter

Allerede ved oppstarten i 1954 var GC Rieber Fondene sterkt involvert i etableringen av Helgeseter. Opprinnelig var det helsepedagogisk hjem og skole for barn med spesielle behov som den gang ikke fikk et tilfredsstillende tilbud fra det offentlige.

I dag er Helgeseter et helhetlig sosialterapeutisk tilbud til både unge og voksne. Med et antroposofisk utgangspunkt tilbyr Helgeseter terapi, arbeid, fritid og kulturtilbud til sine beboere.

Også i 2019 har Fondene bidratt til driften ved Helgeseter, blant annet til den årlige forestillingen Setersprell, julekonsert med Berit Håpoldøy og drift av det nye Veksthuset for mennesker og planter. Det ble i 2019 også gitt ut en bok om stedets historie *Det gode liv på Helgeseter*.

Boken, som er forfattet av Mi Rieber og Marit Schjøtt, forteller historien om hvordan frøet Helgeseter ble sådd i 1954 og i dag har vokst til et levende samfunn bestående av funksjonshemmede på Helgeseter, barn i Eplearten Steinerbarnehage og seniorer på Helgetun. Sammen danner de et fellesskap med gårdsdriften som et viktig fundament i sentrum.

“Alle mennesker, også de som ikke er normalt fungerende, har en frisk kjerne som kan utvikles.”

– Mi Rieber

Pilotprosjektet Helgetun

31 leiligheter. 39 beboere. Felleshus, parsellhage og nabogård. De nye seniorboligene på Helgetun i Sædalen utenfor Bergen er ikke som andre seniorboliger. De kan nærmere forklares som et eneste stort sosialt eksperiment, der alle beboerne er forsøkskaniner.

Noen av beboerne dyrker urter i planntekassene.
Foto: Anne Kristin Hernæs

Oversiktsbilde over Helgetun med gården Helgeseter i bakgrunnen.
Foto: Eirik Meyer Amundsen

Filosofien bak prosjektet er like enkel som den er vanskelig: Det skal være kjekt å bli gammel. I takt med at vi blir både eldre og holder oss friskere enn før, er det et paradoks at mange kjeder seg og føler seg ensomme og unyttige som pensjonister. Dette ønsker Helgetun å være en motvekt til. Her er det lagt opp til en aktiv, sosial og trygg tilværelse med muligheter for fellesaktiviteter og friluftsliv.

Hvis eksperimentet går som planlagt, vil beboerne her holde seg både psykisk og fysisk friskere, ha lavere medisinbruk og bli boende hjemme lenger enn gjennomsnittet.

Våren 2019 flyttet de første leietakerne inn, og innen året var omme var den siste leiligheten utleid og ventelisten lang. Alle beboerne leier leilighet med livsløpsstandard og enten balkong eller uteplass. Målgruppen er seniorer som ønsker å bo nær likesinnede, og, hvis de ønsker det, delta i fellesaktiviteter.

Allerede er det etablert bridgeklubb, mandagsmiddag, turgruppe, dans og kor. Og nærheten til gården på Helgeseter gir gode muligheter for å dyrke i både urtehage og parsell. Det er også lagt opp til at de som har tid og lyst kan bidra både i Eplekartan Steinerbarnehage og på Helgeseter like ved.

Helgetun er det desidert største satsingsprosjektet til GC Rieber Fondene noensinne. Håpet er at dette også kan være til inspirasjon for fremtidige boligprosjekter for seniorer.

Bettina Husebø ved Senter for Alders- og Sykehjemsmedisin er koblet på og ønsker å forske på beboerne over flere år. Hun påpeker at fellesskapet og aktiviteten som boformen legger opp til, blant annet vil minske risikoen for demens. Les mer om Husebøs forskningsprosjekt *Better Age* på side 25 i rapporten.

Også beboerne er begeistret for sitt nye hjem; les mer om fem av dem på neste side!

5 på Helgetun

Vi har snakket med 5 av beboerne på Helgetun om hvorfor de flyttet dit, hva de fyller dagene med og om tilværelsen deres har endret seg siden de flyttet inn.

Navn: Barbro Siri Skadsem
Alder: 64 år
Bosituasjon: Leilighet i 1. etg
Flyttet fra: Leilighet i bygg uten heis

Hvorfor valgte du Helgetun?

Jeg har jobbet på Helgeseter, så fikk høre om prosjektet gjennom det. Jeg bodde i 4. etg uten heis. Siden jeg har problemer med bena, måtte jeg ned på bakkeplan. Ønsket også mer landlige omgivelser og en mer sosial hverdag.

Hvilke fellestilbud benytter du deg av?

Fellesmiddag, dans, kor, lesegruppe og hjelper noen ganger til på Helgeseter.

Har tilværelsen din endret seg etter du flyttet hit?

Det er mer lettvin, alt er nytt og det er alltid noen å drikke kaffe med. Jeg opplever velvilje blant alle som bor her.

Navn: Ragnar Hansen
Alder: 77 år
Bosituasjon: Leilighet med konen
Flyttet fra: Enebolig i Sandviken

Hvorfor valgte du Helgetun?

Vi hadde snakket i mange år om å få til noe felles med venner, men det skjedde ikke noe. Jeg leste om Helgetun i avisen og tenkte at dette var noe for oss. Vi ønsket også å leie slik at vi kunne fordele arven før barna ble 70.

Hvilke fellestilbud benytter du deg av?

Bridge, sang, fellesmiddag og møblering av fellesarealer.

Har tilværelsen din endret seg etter du flyttet hit?

Jeg er en sosial type fra før, men jeg har kanskje blitt enda mer sosial. Og vi er en del av et fellesskap her.

Navn: Brita Hungnes
Alder: 68 år
Bosituasjon: Leilighet i 1. etg
Flyttet fra: Leilighet på Møhlenpris

Hvorfor valgte du Helgetun?

Jeg ønsket å flytte ut av byen med nærhet til naturen. Det var sønnen min som tipset meg om Helgetun. Først tenkte jeg at det ikke var noe for meg, men etter å ha vært på besøk ombestemte jeg meg.

Hvilke fellestilbud benytter du deg av?

Fellesmiddag, dans, lesegruppe, plantegruppe og urtehagen på Helgeseter.

Har tilværelsen din endret seg etter du flyttet hit?

Jeg har kommet meg ut av byen og har mer kontakt med naboer. Selv om jeg ikke er så sosial har jeg behov for å treffe folk.

Navn: Sidsel Kjølleberg
Alder: 69 år
Bosituasjon: Leilighet med balkong
Flyttet fra: Blokkleilighet i Fyllingsdalen

Hvorfor valgte du Helgetun?

Jeg hadde diskutert med venner om å få til noe sammen, men ingen tok tak i det. Egentlig hadde jeg tenkt å flytte til Sørlandet, men en kollega fortalte meg om Helgetun og da hev jeg meg rundt og sikret meg en av de siste leilighetene.

Hvilke fellestilbud benytter du deg av?

Bridge, kor og fellesmiddag. Siden jeg fortsatt er i full jobb, rekker jeg ikke mer.

Har tilværelsen din endret seg etter du flyttet hit?

Lavere terskel for å omgås, mer sosialt, man kan stikke innom hverandre for en kopp kaffe!

Navn: Hartwig Homeyer
Alder: 77 år
Bosituasjon: Leilighet i 1. etg
Flyttet fra: Leid leilighet på Paradis

Hvorfor valgte du Helgetun?

Huset jeg bodde i skulle selges og jeg kjente flere andre som skulle flytte hit. Det var en lett beslutning!

Hvilke fellestilbud benytter du deg av?

Kor, dans, fellesmiddag og vandreggruppen. Og så jobber jeg ukentlig i Eplekartens barnehage.

Har tilværelsen din endret seg etter du flyttet hit?

Mer åpent og landlig og jeg har fått nye bekjenskaper.

SAMUEL OG BESTEFAR PÅ NYE EVENTYR

Det var umulig ikke å bli berørt av første sesong av TV2-serien «Samuel og bestefar» der eventyreren Samuel Massie tok med seg bestefaren Arne Ulvolden jorden rundt. De har ikke latt seg stoppe av bestefars kreftdiagnose og hjerneproblemer, men tvert imot vist at eldre klarer og tåler langt mer enn både de selv og andre tror.

Ulvolden er et godt eksempel på at en aktiv aldring både er mulig og positivt. Serien er også et godt eksempel på at unge og eldre har stor glede og nytte av hverandre. En ny sesong av den hjertevarme serien er nå klar – denne gang med bobil og ski på vei til Sydpolen!

Fra v. Vivi Aase Berdal, Torill Selsvold Nyborg, Tor Engevik, Kristine Nordby Simonsen og Beate Bednar. Foto: Thor Brødreskift

Omsorgsprisen 2019

Sammen med Verdighetssenteret har GC Rieber Fondene delt ut Omsorgsprisen siden 2001. Prisen tildeles en medarbeider, frivillig, pårørende, institusjon eller et prosjekt som har vist fremragende omsorg – i Bergen eller Hordaland.

Årets førstepris gikk til Tor Engevik. Engevik har de siste årene besøkt over 200 sykehjem og dagsentre og oppmuntret pleiere til å gi livsforlengende aktiviteter også til de aller mest sårbare eldre. Han har også delt ut over 200 fullt utstyrte treningskasser til sykehjem i Bergen og Hordaland, og holdt foredrag om fordelene ved å tilby trening til eldre og syke.

To andrepriser ble også delt ut. Disse gikk til henholdsvis pårørende Vivi Aase Berdal og scenekunstgruppen Kompani Krapp ved Kristine Nordby Simonsen og Beate Bednar.

Berdal bruker all sin tid på omsorg for sin 98 år gamle mor, mens Kompani Krapp løfter frem mennesker med demens gjennom forestillingen *Det er alltid en tråd en plass*.

Førsteprisvinner mottar en gavesjekk på 30.000 kroner og Omsorgsstatuetten i bronse, utarbeidet av Vidar Mæland. De to andreprisvinnere mottar gavesjekk på 10.000 kroner hver. Alle prisvinnere får også årets omsorgsbilde, «I skjul», laget av personer med demens sammen med kunstnere og omsorgsarbeidere.

“Jeg er ydmyk over å få lov til å jobbe med de eldre og se hva treningen gjør med dem.”

prisvinner Tor Engevik

Bettina Husebø lever som hun lærer – et aktivt liv. Her med hesten Smaug. Foto: Bettina Husabø

Aktiv Aldring

Ved Senter for Alders- og Sykehjemsmedisin (SEFAS) er det satt i gang et stort forskningsprosjekt som skal forske på fremtidens eldreomsorg. Senterleder Bettina Husebø har sammen med et team av innovasjons-selskaper, internasjonalt anerkjente universiteter og norske forskere satt i gang forskning som har som mål å la eldre bli boende hjemme lenge.

Senteret har nå søkt om status som SFI-senter (Senter for Forskningsdrevet Innovasjon), noe som vil bety betydelig støtte over flere år.

Prosjektet har som mål å redusere demens med 35 prosent og forske på hvordan teknologi kan øke livskvaliteten til pasienter og pårørende. Dessuten ønsker de å redusere sosioøkonomiske kostnader for aldersrelaterte sykdommer gjennom samarbeid mellom forskning, klinikk, samfunn og industri.

Håpet er at antall eldre med behov for sykehjems plass går ned og at flere eldre lever et aktivt liv hele livet.

Både beboerne i Helgetun Seniorboliger og Samuel Massie og bestefar Arne Ulvolden deltar som forskningsobjekter i prosjektet. Også Festspillene i Bergen har vært en samarbeidspartner. I 2019 støttet Fondene, for tredje år på rad, også en gratisforestilling for eldre under Festspillene. Forestillingen *Gåsehud* var spesielt rettet mot demente og deres pårørende.

Ut i naturen

Fjellene og naturen rundt Bergen har vært et viktig satsingsområde for Fondene i mange år. 2019 var intet unntak! Målet med satsingen er at flest mulig skal ha glede av å komme seg ut, særlig barn og unge.

Dugnadsgjenger på fjellene i og rundt Bergen rydder stier og bygger grindaløer og gapahuker. Kunstnere fra hele verden deltok sommeren 2019 på Os Granittsymposium og lagde skulpturer som nå er plassert rundt i landskapet i Bergen og omegn.

I anledning Fondenes 90-årsjubileum ble det gitt et amfi som i dag står på Fløysletten klart til bruk. Det ble også gitt midler til et splitter nytt kjøkken på Redningshytten på Gullfjellet som også feiret 90 år.

I 2020 er det 950 år siden Bergen ble grunnlagt. I den anledning har GC Rieber Fondene gitt støtte til bygging og utplassering av 40 jubileumsbenker på byens fjell. Benkene skal smykkes med sitater om Bergen og bergensere - les noen av dem på de neste sidene. Sammen med jubileumstien som ferdigstilles i løpet av året gir dette enda flere muligheter til å komme ut i naturen.

Skulpturen er laget av kunstneren Gissella Garcia fra Uruguay og står utstilt på Askøy. Foto: Anne Kristin Hernæs

***Bergen, for meg er du ikke
en by, men en tilstand
i min sjel.***

- Ole Paus

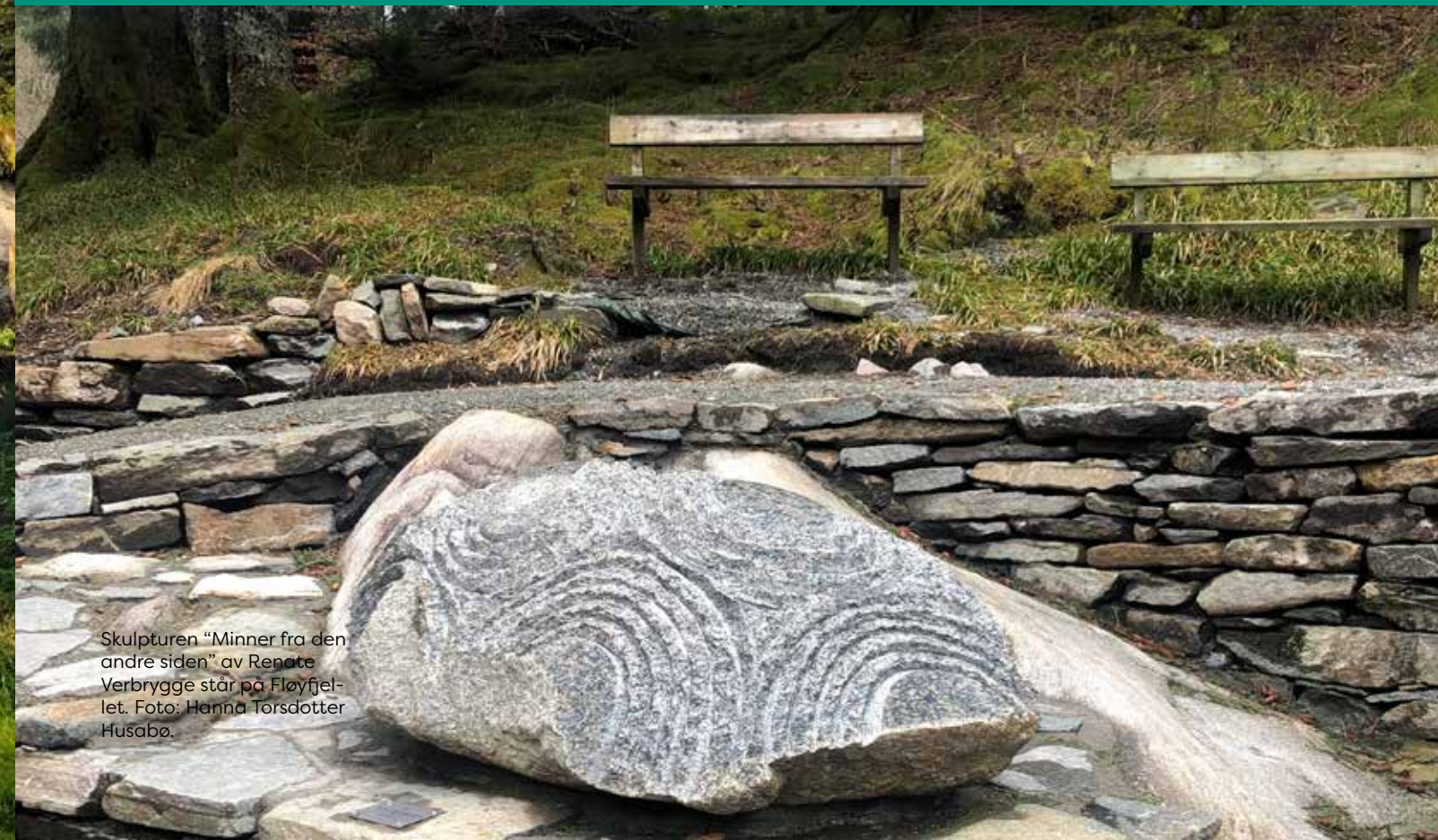
950 år
BERGEN
2020

***Bergens tegn: Sol og regn
Du er min by, mitt hjerte
samler på deg.***

- Cecilie Løveid

Amfiet på Fløysletten. Foto: Anne Kristin Hernæs

Skulpturen "Minner fra den andre siden" av Renate Verbrygge står på Fløyfjellet. Foto: Hanna Torsdotter Husabø.

Barn og voksne koser seg på Perabu i Smøråsen. Foto: Christian Rieber

Nesten trolsk stemning på Trollbu. Foto: Christian Rieber

Ja, nu er jeg blitt berømt i Bergen, så da må jeg være skikkelig berømt.

- Edvard Munch

Jeg har hørt at bergensere er så store i kjeften at de ikke går til tannlegen, men til veterinæren.

- Ina Breivik

Det er ingen byer i landet hvor det slutter å regne så ofte som i Bergen.

- Jan Konings

Det ligger ikke for bergensere å skryte. Vi sier det bare som det er.

- Herman Friele

Livet er hva dine tanker gjør det til.

Benken er satt opp i 2008 av
Bergens Skog- og Træplantningsselskap
og GC Rieber Fondene

Rundt omkring på byfjellene finner du mange benker med sitater som Fondene har sponset opp igjennom årene. Foto: Anne Kristin Hernæs

60 barnehagebarn på åpningen av grindaløen Halkvila på Smøråsfjellet. Foto: Christian Rieber

Slik blir den nye utstillingen. Illustrasjon: Tønder, Haltenbanken og Studio Gohde

Hjernen + Tarmen = Sant

Våren 2020 åpner VilVite utstillingen *Hjernen og tarmen*. Utstillingen formidler hvordan hjernen og tarmen "snakker sammen", og hvordan kostholdet påvirker både humør, kognitiv kapasitet og minne. Målet er å inspirere alle, særlig barn og unge, til å søke kunnskap om hvordan livsstil påvirker helsen.

Bergenske forskere er verdensledende på samspillet mellom fordøyelse og tanker, og i utviklingen av utstillingen har VilVite særlig samarbeidet med Birgitte Berentsen ved Nasjonalt kompetansetjeneste for funksjonelle mage-tarmsykdommer og Trygve Hausken ved UiB.

Helse og klima er blant FNs krevende bærekraftsmål, og også viktige satsingsområder for GC Rieber Fondene. Det vi spiser har stor betydning for helsen vår, og har samtidig innflytelse på klimatiske forhold. Nye behandlingsmetoder og ny kunnskap gir

bedre muligheter for å helbrede sykdommer enn tidligere og levealderen stiger. Dette fører til store utfordringer for helsevesenet, men også muligheter for at mange selv kan ta større ansvar for egen helse.

Ved å bidra til at prosjektet «Tarmens innflytelse på hjernen» blir realisert, håper GC Rieber Fondene at mange av VilVites besøkende vil bli nysgjerrige. Det kan føre til økt bevissthet og interesse for sunnere kosthold.

Utstillingen blir en del av de faste utstillingene ved VilVite.

KJØTTKUTT FOR KLIMAET

Klimaendringer truer matsikkerheten. En omlegging av både landbruksproduksjon og kosthold er nødvendig for å sikre nok mat til alle, ta vare på biologisk mangfold og bidra til reduserte klimagassutslipp. Dessuten har det betydelige helsegevinster. Dette slår en rapport fra Norsk klimastiftelse fast. Rapporten er publisert i samarbeid med GC Rieber Fondene. Oppskriften er like enkel som den er vanskelig: mindre kjøtt – mer korn og potet, frukt og grønnsaker.

Les hele rapporten på klimastiftelsen.no

Illustrasjon: Mostphotos

BERGEN FILHARMONISKE UNGDOMSORKESTER

Orkesteret er en del av Musikkselskapet Harmonien og et samarbeid mellom Griegakademiet, Universitetet i Stavanger og Barrat Due Musikkintitt. Det ble opprettet i 2015 som en del av Harmoniens 250-årsjubileum og var en videreføring av UngSymfoni. BFUng skal være et flaggskip blant ungdomssymfoniorkestrene i Norge og et springbrett for unge klassiske musikere.

Våren 2020 legger BFUng ut på en stor Norgesturne. Med full symfonisk besetning og medlemmer fra hele Vestlandet skal de spille i Stavanger, Sandefjord, Oslo og Bergen. GC Rieber Fondene har støttet orkesteret helt siden starten, og har i år gitt bidrag til Norgesturneen.

Les mer på harmonien.no/ungdomsorkesteret

Foto: BFUng

PLASTSMART

#Plastsmart skal øke kunnskapen om plastforurensning og skape smarte løsninger som forhindrer at plast kommer på avveie.

Prosjektet springer ut av tenketanken Progressio i Bergen Næringsråd som har som misjon å se på hva Bergen skal leve av i fremtiden. I Bergen er man tett på mange relevante utdannings-, innovasjons- og forskningsinstitusjoner som sammen bidrar med unik tverrfaglig kompetanse. Dette gir en god mulighet til å ta ledelsen i kampen mot både mikroplast og forsøpling.

#Plastsmart skal bidra til å oppfylle FNs bærekraftsmål nummer 14 «Liv under vann». Gjennom forskning og økt kunnskap er målet å utvikle løsninger og konsepter som reduserer plastforurensning samt iverksette tiltak, metoder og systemer som forhindrer plast på avveie.

Illustrasjon:
Mostphotos

Formål og styring

Stiftelsenes mål og midler

Stiftelsen yter støtte til allmennnyttige sosiale og kulturelle formål, fortrinnsvis i Bergen. I tillegg ytes det bidrag til medisinsk og annen forskning. Det legges vekt på etiske retningslinjer, som ærlighet, åpenhet og rettferdighet.

Midlene til den økonomiske støtten kommer fra avkastningen av stiftelsenes kapital. Målsettingen med kapitalforvaltningen er å oppnå en høyest mulig langsiktig avkastning innenfor en akseptabel og klart definert risikoprofil.

Offentlig kontroll

Stiftelsen er underlagt og reguleres av Stiftelsesloven. Stiftelsen er registrert i Enhetsregisteret i Brønnøysund og i Stiftelsesregisteret i Førde.

Revisor: Ernst & Young AS

Styrende organer

Styrene består av 5 medlemmer med 2 varamedlemmer som velges med en funksjonstid på henholdsvis 4 år og 2 år. Det er likelydende styresammensetning i samtlige stiftelser og de blir i årsrapporten benevnt som styret.

Styret har i 2019 bestått av følgende medlemmer:

Christian Rieber, styreleder
Bjart Nygaard, nestleder
Jannike Rieber
Paal-Henrich Berle
Pernille Rieber
Marit Schjøtt 1. varamedlem
Paul-Chr. Rieber 2. varamedlem

Kontakt:

GC Rieber Fondene
Postboks 990 Sentrum, 5808 Bergen
Besøksadresse: Solheimsgaten 15
E-post adresse: fondene@gcrieber.com
Daglig leder: Anne Kristin Hernæs

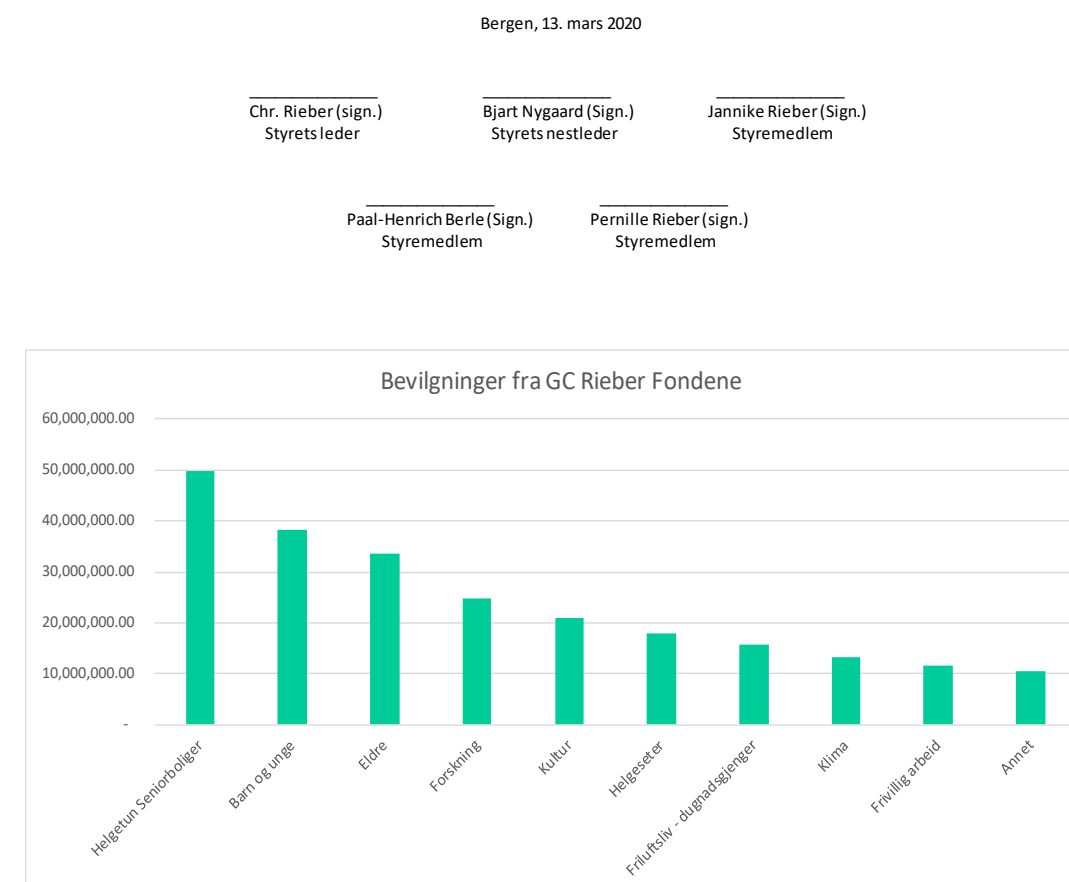
web: gcrieber-fondene.no
facebook: @GC Rieber Fondene

Tall fra regnskapene 2019

NØKKELTALL (hele tusen)

RESULTAT	2019	2018
Ordinære inntekter	24 533	22 949
Tildelinger	-13 662	-13 382
Andre kostnader	-1 718	-1 381
Driftsresultat	9 153	8 186

BALANSE	31/12/2019	31/12/2018
Urørlig egenkapital	85 840	85 840
Fri egenkapital	329 320	320 168
Ikke utbetalte bevilgninger	8 980	11 077
Sum gjeld og egenkapital	424 140	417 085

GC RIEBER
FONDENE

GC Rieber Fondene
Solheimsgaten 15 / P.O.Box 990 Sentrum / N-5058 Bergen
Tel 55 60 70 00
www.GCRIEBER-FONDENE.no